

— И имашъ, значи, и ти кръстъ за храбростъ?

— Не единъ, а почти всички степени! Ако река да ги наредя, ще тръбва да почна отъ тука до тука, отъ мишница до мишница!

— Добре, но защо чакашъ още? Защо не почвашъ за той Гергьовден предъ Дойранъ, презъ хиляда деветстотинъ и седемнайсета година?

Отбихме се въ Градската градина и седнахме на една пейка.

— Цѣли десетъ дни! — почна Иванъ Палитаревъ. — Цѣли десетъ дни и нощи непрекъснатъ ехтежъ, непрекъснатъ тръсъкъ, непрекъснатъ огънь, въ който изгаряха десетки, стотици и хиляди, както отъ насъ, така и отъ тѣхъ! Съ атака следъ атака, противници, далеко много по-много броенъ отъ насъ, бѣше си поставилъ за цель непремѣнно да скъса линиите ни. Но следъ всѣка негова атака, тѣкмо когато си мислѣше, че нашитъ момчета сѫ погребани до едно на късове въ окопитъ, че нашитъ ордия сѫ се обърнали на късчета чугунъ — тѣкмо тогава нашитъ, останалитъ живи, цѣли зарити въ пръстъ, се вдигаха въ контра-атака, а за нѣмълите ни ордия почваха смъртния си преграденъ огънь.

Ето това не можеше да си обясни тогава противникътъ, не може да си го обясни никой и сега! Нашитъ — като че това не бѣха хора, а нѣкакви необикновени великанни, които изкачаха издѣнзия и, настърхнали и страшни, погваха самата смърть... И затова, момчета, когато чувате днесъ оттукъ оттамъ отъ чужденци, отъ приятели и противници, че сме били най-храбриятъ народъ, че българскиятъ войникъ билъ най-доброятъ войникъ въ свѣта — нека да не ви се струва това като нѣкаква принудителна похвала, като нѣкакъвъ официаленъ комплиментъ. Не, не! Това е точно така! Българскиятъ войникъ е наистина нѣщо страшно, едничко въ свѣта. Но нека продължа за самитъ боеве предъ Дойранъ.

Тѣ бѣха почнали на двайсетъ и шести априль. Атаките и контра атаките продължаваха денонощно. Но нито пехотата, нито ние отъ ордията мръдавахме крачка назадъ. То не бѣ една борба между хора, а сякашъ между нѣкакви природни стихии, които въ борбата си, като че се мѫчеха да раздробятъ, да сринатъ земята. Но най-голѣмото ожесточение, най-страшното разърение на тия две стихии бѣше на шести май, Гергьовденъ.